

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA

2021.

Broj: 01-02-06-11-1-2890-7/21

Sarajevo, maj 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA	9
5.1	Donošenje zakona i podzakonskih akata.....	9
5.2	Informacioni sistemi	10
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	11
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	11
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	12
7.1.1	Prihodi i primici	12
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	12
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	12
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	12
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	13
7.1.2.4	Finansijska pomoć obrtima i ostalim samostalnim djelatnostima u FBiH u cilju ublažavanja negativnih posljedica pandemije Covid-19	14
7.2	BILANS STANJA.....	15
7.2.1	Kratkoročna potraživanja i razgraničenja	15
7.2.2	Stalna sredstva.....	16
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	17
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	17
9.	JAVNE NABAVKE	18
10.	OSTALI NALAZI	18
10.1	Raspodjela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću za 2020. godinu i nadzor nad utroškom	18
11.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	19
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	20
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu	21
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine.....	24

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta (u daljem tekstu: Ministarstvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumno u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiću na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta za 2021. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ISSAI standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Raspodjela sredstava od igara na sreću u iznosu od 164.228 KM za finansiranje „Programa i projekata iz oblasti promovisanja tehničke kulture“ izvršena je na osnovu posebnih kriterija koji nisu mjerljivi i za koje nije utvrđena dokumentacija, kojom bi se potvrdila njihova ispunjenost. Ova sredstva se prikupljaju na posebnom namjenskom računu i evidentiraju se u Glavnoj knjizi kao izvršenje budžeta Federalnog ministarstva finansija (tačka 10.2 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 26. 5. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Uskladiti radno vrijeme sa Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe.	4.
2.*	Potrebno je da Ministarstvo u saradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje i nadležnom kantonalnom službom za zapošljavanje poduzme aktivnosti na aktiviranju mjenica kojim je garantovan povrat sredstava.	7.2.1
3.*	Propisati mjerljive posebne kriterije za vrednovanje projekata finansiranih iz prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću i definisati dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, u svrhu objektivnog bodovanja.	10.2

*nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (tri)

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
    - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
    - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
    - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
  - Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2021. godinu;
  - Budžet FBiH za 2021. godinu;
  - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
  - Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
  - Zakon o trezoru u FBiH;
  - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
  - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
  - Zakon o državnoj službi u FBiH;
  - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
  - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
  - Zakon o porezu na dohodak;
  - Zakon o doprinosima;
  - Zakon o javnim nabavkama;
  - Uredba o mjerama finansijske pomoći obrtima i ostalim samostalnim djelatnostima u FBiH u cilju ublažavanja negativnih posljedica pandemije COVID-19;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ministarstvo je osnovano Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave¹ i vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije BiH koji se odnose na: podsticanje razvoja, poduzetništva i obrta, davanje potpore za primjenu inovacija i uvođenje savremenih tehnologija u oblasti poduzetništva i obrta, povećanje udjela poduzetništva i obrta u ukupnoj privredi, organiziranje institucija za poduzetništvo i stvaranje poduzetničke infrastrukture, ospozobljavanje poduzetnika i obrtnika kroz redovno i dopunsko obrazovanje, i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana su radna mjesta za 46 izvršilaca. Budžetom je planirano 35 zaposlenika, a sa 31. 12. 2021. godine u Ministarstvu je bilo 33 zaposlenika.

Ministarstvom rukovodi ministar Amir Zukić, koji je imenovan 31. 3. 2015. godine.

Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u Ulici Dr. Ante Starčevića bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima revizije, u periodu od novembra 2021. godine do maja 2022. godine, s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je finansijsku reviziju Ministarstva za 2020. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i pozitivno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Ministarstvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo je o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preuzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preuzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Izvršen je nadzor nad utroškom sredstava za projekte inovatorima i novoosnovanim subjektima i sačinjena je analiza postignutih učinaka od ulaganja sredstava po projektima.
- 2) Godišnji računovodstveni izvještaji i Analiza iskaza su sačinjeni u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 08/06, 61/06 i 48/11

Djelimično realizovane preporuke

- 1) U toku 2021. godine dizajniran je sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, ali treba poduzeti aktivnosti na njegovoj implementaciji.
- 2) Sa FIA-om je potpisana Zapisnik o primopredaji posebnog izbora podataka, što će u narednom periodu omogućiti korištenje i unos dostupnih podataka u sve informacione sisteme Ministarstva.

Nerealizovane preporuke

- 1) Poduzeti sve zakonom propisane radnje u cilju naplate potraživanja u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.
- 2) Propisati mjerljive posebne kriterije za vrednovanje projekata finansiranih iz prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću i definisati dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, u svrhu objektivnog bodovanja.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Poduzeti aktivnosti prema Razvojnoj banci FBiH u skladu sa zaključenim ugovorima kako bi se ispoštovali rokovi za obradu i procjenu rizika prilikom obrade kreditnih zahtjeva, u cilju efikasnijeg plasmana kredita korisnicima sredstava i korištenja budžetskih sredstava. Preporuka nije ocjenjena jer u 2021. godini nije objavljen javni poziv kako bi se moglo utvrditi da su ispoštovani rokovi za obradu kreditnih zahtjeva i procjenu rizika.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu date su ukupno tri preporuke, od čega je jedna nova i dvije preporuke koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2020. godinu (dvije nerealizovane).

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije, obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti u cilju njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu date su dvije preporuke, od kojih je jedna implementirana do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, a za jednu preporuku nisu poduzete aktivnosti.

Preporuka koja nije implementirana, ponovit će se u okviru Izvještaja.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Ministarstvo u obavljanju poslova iz djelokruga i nadležnosti upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,² Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

modela⁵.

Ministar je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole, u skladu s propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola u instituciji. Odgovoran je i da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruje upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Također, odgovoran je za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, standardima interne kontrole i dobim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama institucije, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole.

S tim u vezi, donesen je značajan broj internih akata iz nadležnosti, kojima je uređeno poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjeseta s opisom svakog radnog mjeseta i potrebnim uslovima za njegovo obavljanje, uključujući i obaveze i odgovornosti. Donesen je Kodeks ponašanja i svaki je zaposlenik upoznat s obavezom poštivanja Etičkog kodeksa za državne službenike u FBiH,⁶ što se, u skladu s članom 20, dokazuje potpisivanjem izjave o upoznavanju sa sadržajem Kodeksa, koja je dio personalnog dosjea zaposlenih u organu državne službe.

Na osnovu važećih propisa doneseni su i ostali značajniji akti i pisane procedure, kojima su stvoreni uslovi i koji obezbeđuju odgovarajuću profesionalnu stručnost i kompetentnost prilikom zapošljavanja, definisanje potrebnog nivoa znanja i vještina, uključujući i plaće i naknade za sva radna mjeseta, stručni razvoj zaposlenika, a redovno se vrši i godišnje ocjenjivanje zaposlenika. Međutim, u toku 2021. godine Ministarstvo nije imalo evidencije sa propisanim podacima o početku rada, završetku rada, vremenu i satima zastoja, prekida rada i slično, kako je to utvrđeno Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu⁷. Navedene evidencije su donesene i po izjavi odgovorne osobe njihova primjena očekuje se od 1. 5. 2022. godine. Radno vrijeme u Ministarstvu (od 8⁰⁰ do 16⁰⁰ sati sa pauzom) nije u skladu sa Odlukom Vlade Federacije BiH o radnom vremenu u federalnim organima državne službe.

Upravljanje rizicima je cijelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno primjenom sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. S obzirom na to da je krajem decembra 2021. godine izrađena Mapa poslovnih procesa, sačinjen Registar rizika, te izvršena procjena i rangiranje rizika, nisu bili uspostavljeni preduslovi za praćenje statusa rizika i implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu s propisima tokom 2021. godine. **Zbog navedenog skrećemo pažnju na potrebu pravilne implementacije donesenih akata u narednom periodu, kako bi se osigurao efikasan sistem finansijskog upravljanja i kontrole.**

U Ministarstvu nije obezbijeđeno da zaposleni blagovremeno izvještavaju odgovorne o funkcionisanju svih procesa i elemenata kontrole, uočenim slabostima, nepravilnostima i rizicima, kao i da rukovodstvo blagovremeno preduzima odgovarajuće mjere kao odgovor na uočene rizike. Također, ne vrši se samoprocjena sistema internih kontrola, koja osigurava uočavanje nedostataka sistema internih kontrola.

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu sačinjen je i dostavljen Federalnom ministarstvu finansija, u skladu s članom 10. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. U Izvještaj su uključene i mjere

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 62/20

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

koje treba poduzeti za otklanjanje utvrđenih nedostataka i propusta i za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO modelu.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- *uskladiti radno vrijeme sa Odlukom o radnom vremenu u federalnim organima državne službe.*

Prevencija korupcije

Ministarstvo je u skladu s Akcionim planom za borbu protiv korupcije za period od 2021. godine do donošenja nove Strategije za borbu protiv korupcije u Federaciji BiH, koji je Vlada FBiH usvojila 11. 11. 2021. godini sačinilo svoj Akcioni plan u kojem je utvrdilo aktivnosti koje će se poduzeti i rokove za njihovo izvršenje, te izvršilo analizu postojećeg Plana integriteta iz 2017. godine.

Interna revizija

Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁸ predviđeno je da će internu reviziju Ministarstva obavljati Jedinica za internu reviziju pri Federalnom ministarstvu finansija. Ministarstvo nije bilo predmet revizije Jedinice za internu reviziju u 2021. godini.

5. POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

5.1 Donošenje zakona i podzakonskih akata

U skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, između ostalog, Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na: podsticanje razvoja, poduzetništva i obrta; davanje potpore za primjenu inovacija i uvođenje suvremenih tehnologija u oblasti poduzetništva i obrta; povećanje udjela poduzetništva i obrta u ukupnoj privredi; organiziranje institucija za poduzetništvo i stvaranje poduzetničke infrastrukture, osposobljavanje poduzetnika i obrtnika kroz redovno i dopunsko obrazovanje i druge poslove utvrđene zakonom. Ministarstvo predlaže propise iz svoje nadležnosti radi ostvarenja strateškog i operativnog cilja, koji su definisani Programom rada za 2021. godinu. U tekućoj godini Ministarstvo je poduzelo aktivnosti usvajanju i izradi pojedinih zakona, a njihov status je sljedeći:

*Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima u FBiH*⁹ – donesen i objavljen u septembru 2021. godine. S obzirom na to da je Zakon usvojen, donesena je nova Uredba o zaštiti tradicionalnih i starih zanata¹⁰ i dio pravilnika u pripremi, kojima se uređuje oblast obrta član 85. (u tačkama Zakona od a do j)

Zakon o poticanju razvoja male privrede u FBiH – Nacrt zakona usvojio je Dom naroda Parlamenta FBiH 29. 7. 2020. godine, a nakon održane rasprave Ministarstvo je 6. 12. 2021. godine dobilo od Federalnog ministarstva pravde pozitivno mišljenje na Nacrt zakona. Međutim 20. 12. 2021. godine Ministarstvo je od Ministarstva finansija dobilo Mišljenje po kojem treba još da u pojedinim članovima Nacrta zakon doradi i adekvatno definira određene pojmove. Ministarstvo je nakon toga više puta slalo korigirani Nacrt Zakona Federalnom ministarstvu finansija ali do pisanja ovog izvještaja nisu se usaglasili stavovi i Zakon još nije donesen;

Zakon o poduzetničkoj infrastrukturi u FBiH – usvojen je u formi nacrta zakona u Predstavničkom domu Parlamenta FBiH 9. 12. 2020. godine, a u Dom naroda Parlamenta FBiH 4. 3. 2021. godine. Ministarstvo je zaduženo da organizira javnu raspravu u trajanju od 30 dana. Rasprava je održana u periodu od 6. 4. do 6. 5. 2021. godine u okviru koje je pristigao određen broj sugestija na usvojeni tekst nacrta Zakona o poduzetničkoj infrastrukturi u FBiH. Većina sugestija datih u Parlamentu FBiH u fazi

⁸ Novi Pravilnik stupio na snagu 30. 7. 2020. godine, objavljen u „Sl. novinama FBiH“, br. 49/20, do tada se primjenjivao Pravilnik objavljen u „Sl. novine FBiH“, br. 82/13 i 74/14.

⁹ „Sl. Novine FBiH“ br. 75/21

¹⁰ „Sl. Novine FBiH“ br. 28/22

usvajanja nacrta zakona je usvojena i inkorporirana u sadržaj teksta nacrta zakona, kao i sugestije i mišljenja koja su pristigla nakon provedene javne rasprave od strane resornih kantonalnih ministarstava, jedinica lokalne samouprave, udruženja poslodavaca i ostalih relevantnih institucija. Iz prezentirane dokumentacije konstatovano je da je Federalno ministarstvo pravde 23. 9. 2021. godine dalo pozitivno mišljenje na Nacrt zakona a 20. 10. 2021 godine i Ured za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije je dao pozitivno mišljenje na Nacrt zakona. Međutim Ministarstvo finansija je dalo određene primjedbe i sugestije na Nacrt zakona, posebno u djelu procenta raspodjele finansijskih sredstava tako da do pisanja ovog izvještaja nisu usaglašeni stavovi i Zakon još nije donesen.

Konstatovano je da je u 2021. godini donesen Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima u FBiH¹¹, donesena je i Uredba o zaštiti tradicionalnih i starih zanata¹² u 2022. godini.

Iako je Ministarstvo poduzimalo aktivnosti na izradi i usvajanju, nisu usvojeni Zakon o poticanju razvoja male privrede u FBiH i Zakon o poduzetničkoj infrastrukturi u FBiH. Iz prezentirane dokumentacije pozitivno mišljenje o ovim zakonima dalo je Federalno ministarstvo pravde i Ured za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije ali se sa procentom raspodjele sredstava ne slaže Federalno ministarstvo finansija. Ne donošenje Zakona o poticanju razvoja male privrede u FBiH i Zakona o poduzetničkoj infrastrukturi u FBiH uticalo je i na kreiranje uslova za opstanak i razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH.

5.2 Informacioni sistemi

Ministarstvo je kao i prethodnom periodu poduzimalo aktivnosti na uspostavi informacionih sistema registra malih i srednjih preduzeća i informacionog sistema obrtnog registra. Programom „Razvoja malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za period 2009-2018. godine, koji je dio „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, te akcionim planovima realizacije projekta „Razvoja malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ predviđeno je uspostavljanje jedinstvene baze podataka poslovnih subjekata malog i srednjeg poduzetništva, kao i mjera uspostave jedinstvenog obrtnog registra. S tim u vezi, u 2021. godini kao i u prethodnom periodu poduzete su aktivnosti na uspostavi informacionog sistema registra malih i srednjih preduzeća i informacionog sistema obrtnog registra, ali oni još nisu u potpunosti u funkciji:

Informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP) uspostavljen je u svrhu vođenja evidencija osnovnih podataka o malim i srednjim poduzećima i parametara po evropskom standardu za tu oblast, u cilju objedinjavanja finansijskih i drugih statističkih podataka MSP sektora, radi kreiranja ekonomskih indikatora neophodnih za uspostavljanje adekvatnih razvojnih podataka, praćenje i unapređenja realnog MSP sektora u FBiH. Funkcionisanje ovog informacionog sistema je važan i neophodan preduslov za osiguranje adekvatne analitičke osnove za kreiranje razvojnih politika i instrumenata podrške, usmijerenih prema sektoru malih i srednjih preduzeća, što omogućava realizaciju programskih zadataka Ministarstva i zakonom propisanih ovlasti.

Institucionalni okvir ISR MSP-a čini deset kantonalnih ministarstava privrede, Finansijsko-informatička agencija (FIA), Porezna uprava FBiH, Federalni zavod za programiranje razvoja i Federalno ministarstvo trgovine, s kojima su 2011. godine potpisani sporazumi o razmjeni podataka. Razmjena podataka za ISR MSP sa ovim institucijama funkcionala je do 2016. godine, kada je FIA obustavila dostavu podataka.

Ministarstvo je 20. 5. 2021. godine potpisalo Memorandum o saradnji sa FIA-om u cilju importa podataka iz Registra finansijskih izvještaja pravnih lica u FBiH u ISR MSP. Predmet zaključivanja Memoranduma o saradnji jeste ustupanje podataka iz Registra finansijskih izvještaja pravnih lica u FBiH (u daljem tekstu: RFI), kao i okvir i obim saradnje u cilju importa podataka iz RFI-a u ISR MSP sistem kako bi Ministarstvo moglo realizovati svoje obaveze prema nadležnim institucijama. Ustupanje

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 75/21

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 28/22

predmetnih podataka omogućeno je putem elektronskog medija, a pravo korištenja podataka se ustupa bez naknade.

U skladu s navedenim Memorandumom i Zahtjevom za import podataka od 7. 3. 2022. godine, sa FIA-om je 13. 5. 2022. godine potpisana Zapisnik o proimopredaji posebnog izbora podataka za koji se vrši ustupanje prava na korištenje, za privredna društva iz Registra finansijskih izvještaja za finansijsku 2021. godinu. Podaci su preuzeti u excel formi putem FTP servera na dan potpisivanja Zapisnika, čime je osiguran unos potrebnih podataka u sve informacione sisteme Ministarstva.

Informacioni sistem obrtnog registra (ISOR) nije u cijelosti u funkciji iz razloga što jedinice lokalne samouprave nisu ažurne u unosu podataka ili nemaju instaliran softver. U cilju regulisanja i unapređenja funkcionisanja ovog registra Ministarstvo je donijelo **Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima u FBiH u 2021. godini**.

Informacioni sistem uspostavljen sa web-portalom industrijskih/poslovnih zona u FBiH u okviru kojeg su implementirani sistemski moduli, koji uključuju definisane funkcionalnosti (prikaz poslovnih zona i subjekata, integraciju sistema sa web-servisom Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, FIA-e, Porezne uprave FBiH i sa Federalnim ministarstvom pravde) nije u dovoljnoj mjeri aktivan i zastupljen zbog neadekvatne ažurnosti pri unosu podataka u registar sa lokalnog nivoa.

Informacioni sistem jedinstvenog registra za poticaje i obrte definisan je Ugovorom za proširenje i integraciju podataka i sistema poticaja i obrta u Informacioni sistem poslovnih zona. U okviru ovog sistema implementirani su sistemski moduli: za poticaje, obrte, poslovne zone, mogućnost filtriranja registra i filtriranje prema određenim kriterijima, prikaz poticaja i poslovnih subjekata, te razvoj sistema bez licence ili sličnih drugih prava, a odabrana platforma osigurava trajno i besplatno ažuriranje programske podloge, bez dodatnih troškova. U 2019. godini izvršena je nadogradnja i unapređenje informacionog sistema i centralne baze podataka poticaja, obrta i poslovnih zona. U 2021. godini realizovana su dva projekta i to: jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća i digitalizacija malih i srednjih preduzeća.

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžetom FBiH za 2021. godinu¹³, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 10.400.368 KM. U strukturi odobrenih sredstava najznačajniji su tekući transferi u iznosu od 8.550.000 KM (82%), bruto plaće i naknade troškova zaposlenih od 1.190.720 KM (11%), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge od 567.398 KM (5%), te drugi tekući rashodi (77.250 KM) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (15.000 KM).

Preraspodjela sredstava izvršena je Odlukom Vlade FBiH od 20. 9. 2021. godine u ukupnom iznosu od 105.000.000 KM, od čega je 60.000.000 KM odobreno Ministarstvu u korist subvencija privatnim preduzećima i preduzetnicima. Također, sredstva Ministarstva su u toku godine povećana za 11.606 KM, a što se odnosi na odobrena sredstva iz Tekuće rezerve Vlade FBiH (8.606 KM) i preraspodjelu sredstava (3.000 KM). Shodno navedenom, ukupna raspoloživa sredstva Ministarstva iznosila su 70.411.974 KM.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu i dostavilo ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH¹⁴.

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 4/21

¹⁴ „Sl. novine FBiH“ br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18, 3/21

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. godinu iskazani su neporezni prihodi u iznosu od 252.178 KM i u cijelosti se odnose na prihode po osnovu kamata na investirana javna sredstva koje uplaćuje Razvojna banka FBiH.

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 64.264.425 KM, što u odnosu na odobrena sredstva od 10.400.368 KM predstavlja ostvarenje od 619%.

Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi i drugi tekući rashodi 98% (62.743.276 KM), plaće, naknade i doprinosi 1,7% (1.121.580 KM), izdaci za materijal i usluge 0,2% (399.569 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava 0,1% (13.991 KM).

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 896.622 KM. Izvršili smo uvid u obračun plaća uposlenika za mart, juni, septembar i decembar i konstatovali da nisu utvrđene nepravilnosti prilikom obračuna i isplate plaća.

Ocenjivanje zaposlenika izvršeno je blagovremeno u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH¹⁵, Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH¹⁶ i Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH¹⁷.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 130.509 KM, a najvećim dijelom odnose se na naknade za: topli obrok (66.482 KM), regres za godišnji odmor (16.319 KM), prevoz s posla i na posao (14.862 KM), pomoć u slučaju smrti (11.884 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (7.623 KM), pomoć u slučaju teže invalidnosti (3.946 KM), naknada za odvojeni život od porodice (6.000 KM), naknada troškova smještaja dužnosnika (1.788 KM) i naknada troškova prevoza korisnicima odvojenog života (1.605 KM).

Izvršili smo uvid u pojedinačna rješenja o naknadama koja se odnose na otpremnine radi odlaska u penziju, naknade troškova prevoza s posla i na posao, isplatu naknade zbog smrti člana uže porodice, naknadu za odvojeni život, smještaj i troškove prevoza do mjesta prebivališta porodice, kao i uvid u odluku o isplati naknade na ime regresa za korištenje godišnjeg odmora za 2021. godinu. Konstatovano je da nisu utvrđene nepravilnosti prilikom obračuna i isplate naknada.

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 399.568 KM. Strukturu ovih izdataka čine osiguranja i bankarske usluge (288.341 KM), ugovorene i druge posebne usluge (54.817 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (22.583 KM), nabavka materijala i sitnog inventara (13.372 KM), usluge prevoza (10.475 KM), tekuće održavanje (7.363 KM) i putni troškovi (2.616 KM).

Izdaci za osiguranje i bankarske usluge najvećim djelom u iznosu od 282.318 KM odnose se na naknadu za obavljanje komisionih poslova, koja se plaća Razvojnoj banci FBiH u visini ukupno naplaćene redovne kamate od krajnjih korisnika kredita, koja se obračunava mjesечно. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se prenos sredstva Razvojnoj banci FBiH vrši na osnovu mjesечne obavijesti o prenosu naplaćene kamate.

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12, 99/15

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 49/05

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 30/20

Ugovorene i druge posebne usluge najvećim dijelom odnose se na izdatke za hardverske i softverske usluge (22.304 KM), izdatke za rad komisija (2.950 KM), ugovore o djelu (2.122 KM) i usluge objavljivanja tendera i oglasa (8.966 KM), zatezne kamate (6.669 KM) i dr. Izdaci za hardverske i softverske usluge odnose se na pružanje usluga održavanja i unapređenja integralnog informacionog sistema Ministarstva sa web portalom poslovnih/industrijskih zona u FBiH, i to na osnovu Ugovora sa dobavljačem „Orbicode“ d.o.o. Sarajevo koji je zaključen nakon provedenog postupka javne nabavke.

Izdaci za komunikacije i komunalne usluge odnose se na izdatke za fiksnu telefoniju (4.276 KM), izdatke za internet (7.408 KM), izdatke za mobilni telefon (7.257 KM) i poštanske usluge (3.642 KM).

U okviru **nabavke materijala i sitnog inventara** iskazani su izdaci za kompjuterski materijal (7.529 KM), auto gume (2.507 KM), materijal za čišćenje (1.499 KM), izdaci za obrasce i papir (968 KM), izdaci za kancelarijski materijal (460 KM) i izdaci za ostali administrativni materijal (409 KM). Prema prezentiranoj dokumentaciji, konstatovano je da su se nabavke materijala i sitnog inventara vršile na osnovu Ugovora o nabavci u skladu sa provedenim postupcima javne nabavke sa dobavljačima.

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 62.743.276 KM i odnose se na subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima (62.606.240 KM), tekuće transfere neprofitnim organizacijama (129.753 KM) i druge tekuće rashode realizovane po osnovu pravosnažnih sudske presude i izvršnih rješenja za obaveze iz radnih odnosa (7.283 KM).

Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima najvećim dijelom se odnose na subvencije za potporu i promociju obrta i preduzetništva (59.981.321 KM), zatim subvencije za implementaciju novih znanja, tehnologija i standarda (2.322.436 KM), subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima (253.237 KM) i ostale subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima (49.246 KM).

Subvencije za potporu i promociju obrta i preduzetništva (59.981.321 KM) obuhvataju dodijeljenu finansijsku pomoć obrtima i ostalim samostalnim djelatnostima u FBiH u cilju ublažavanja negativnih posljedica pandemije Covid-19 (posebno obrađeno u dijelu 7.1.2.4 Izvještaja).

Subvencije za implementaciju novih znanja, tehnologija i standarda (2.322.436 KM) u cijelosti se odnose na subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima za projekat: „Jačanje konkurentnosti MSP-a“. Odluku o usvajanju programa utroška sredstava donijela je Vlada FBiH 11. 3. 2021. godine u iznosu od 2.400.000 KM. Svrha ovog Projekta je jačanje konkurentnosti MSP-a kroz tehnološku modernizaciju poslovnih procesa i proizvodnje, promociju izvoznih potencijala i unaprjeđenje digitaliziranog pristupa novim tržišima, iz koje proističu dvije prioritetne oblasti: Tehnološko unaprjeđenje MSP i unaprjeđenje kvaliteta proizvoda kroz nabavku nove opreme za inovativno unarjeđenje proizvodnje, kao i obuku radnika za nove tehnologije u sklopu nabavljene opreme, te implementaciju digitaliziranih rješenja u proizvodnji; Pristup tržištu, promocija proizvoda MSP s fokusom na digitalizirana rješenja i izrada promotivnih materijala. Ministarstvo je u martu 2021. godine imenovalo komisiju za izbor korisnika sredstava i objavilo Javni konkurs za obabir korisnika. Komisija je sačinila Poslovnik o radu i Smjernice za podnosiće prijava. Utvrđeni su kriteriji sa podkriterijima, te izrađena evaluacijska skala za raspodjelu sredstava po broju bodova. Komisija je u toku rada sačinila veći broj zapisnika. Od pristiglih 291 prijava, njih 143 ispunile su formalno pravne uslove, od kojih je 81 prijava uvrštena na konačnu rang listu, a 62 prijave iako su zadovoljile uslove konkursa, nisu uvrštene zbog nedovoljnog broja bodova i nedostatka sredstava. Nakon okončane procedure odabira prijava Ministarstvo je u julu 2021. godine donijelo Odluku o izdatku sredstava i sa odabranim korisnicima zaključilo ugovore. Korisnici sredstava dužni su u roku od devet mjeseci od potpisivanja ugovora, Ministarstvu podnijeti izvještaj o utrošku sredstava (u maju 2022. godine). Komisija za nadzor imenovana je u augustu 2021. godine.

Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima (253.237 KM) realizovane su na osnovu Programa utroška sredstava Tekući transferi i drugi tekući rashodi - Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima - Regresiranje kamata - Garancijski fond (u daljem tekstu: Program), koji je donijela Vlada FBiH 15. 7. 2021. godine. Programom je predviđeno 6.000.000 KM za subvencionisanje dijela

kamata. Ministarstvo je sa Razvojnom bankom FBiH 29. 9. 2021. godine zaključilo Ugovor o realizaciji aktivnosti regresiranja kamata. Korisnici Programa su subjekti male privrede koji su kreditno zaduženi po programima za mikro, mala i srednja preduzeća, kao i za obrtnike i ostale samostalne privredne djelatnosti¹⁸ i korisnici Kreditno-garantnog programa za obrtnike i ostale samostalne privredne djelatnosti¹⁹. Pravo na regres kamata, bez javnog poziva i po automatizmu, ostvaruju svi subjekti male privrede koji su korisnici kredita po naprijed navedenim kreditno-garantnim programima pod uslovom da su uredno izmirili sve obaveze po kreditu. Prenos sredstava korisnicima vrši Ministarstvo na osnovu dokumentacije zaprimljene od Razvojne banke FBiH, koja od komercijalnih banaka kvartalno obezbeđuje dokaz da je korisnik kredita uredno izmirio sve obaveze po kreditu, te vrši obračun iznosa kamate koji je predmet regresiranja.

7.1.2.4 Finansijska pomoć obrtima i ostalim samostalnim djelatnostima u FBiH u cilju ublažavanja negativnih posljedica pandemije Covid-19

Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima subvencije za potporu i promociju obrta i preduzetništva (59.981.321 KM) realizovane su u skladu sa odredbama Uredbe o mjerama finansijske pomoći obrtima i ostalim samostalnim djelatnostima u FBiH u cilju ublažavanja negativnih posljedica pandemije Covid-19²⁰ (u daljem tekstu: Uredba).²¹

Uredbom su uređeni uslovi za dodjelu finansijske pomoći obrtima i ostalim samostalnim djelatnostima u FBiH u cilju ublažavanja negativnih posljedica pandemije Covid-19, način dodjele finansijske pomoći, analiza efekata i način izvještavanja.

Shodno odredbama Uredbe, korisnici finansijske pomoći su fizička lica koja obavljaju samostalnu djelatnost, imaju dodijeljen ID broj i organizovani su u skladu sa zakonima donesenim na nivou FBiH (Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima; Zakon o unutrašnjoj trgovini; Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti; Zakon o turističkoj djelatnosti).

Kako bi ostvarili pravo na finansijsku pomoć utvrđeni su uslovi koje korisnici treba kumulativno da ispune, i to da imaju: sjedište na teritoriji Federacije BiH; najmanje jednog zaposlenog na dan 31. 7. 2021. godine i na dan 30. 11. 2021. godine; izmirene obaveze po osnovu doprinosa i poreza, kao i korisnici koji imaju zaključen sporazum o obročnom plaćanju duga i koji uredno izmiruju dospjele obveze po zaključenom sporazumu, zaključno s 31. 7. 2021. godine; aktivne glavne transakcijske račune na 30. 11. 2021. godine; koji su očuvali postojeća radna mjesta (ako na 30. 11. 2021. godine imaju isti ili veći broj zaposlenih u odnosu na 31. 7. 2021. godine ili je prosječan broj zaposlenih u periodu od 1. 8. 2021. do 30. 11. 2021. godine isti ili veći od prosječnog broja zaposlenih u periodu od 1. 8. 2020. do 31. 7. 2021. godine).

Podatke o stanju duga, Ministarstvo je tražilo od Porezne uprave FBiH i Uprave za indirektno oprezivanja, kao i pregled korisnika sredstava finansijske pomoći od ministarstava koja su raspodjelu sredstava izvršila u skladu s Uredbom o interventnim mjerama za podršku ugroženim sektorima privrede FBiH u okolnostima pandemije Covid-19²², a sve u cilju eliminacije tih lica iz raspodjele sredstava finansijske pomoći.

Uredbom je utvrđeno je da će Ministarstvo izvršiti dodjelu finansijske pomoći korisnicima na osnovu pribavljenih podataka iz službenih evidencija Porezne uprave FBiH, koja je Ministarstvu obezbijedila tražene podatke. Preliminarna lista korisnika finansijske pomoći sačinjena je i objavljena na internet stranici Ministarstva 10. 11. 2021. godine, nakon čega je potencijalna lista objavljena 3. 12. 2021. godine, a konačna 24. 12. 2021. godine. Shodno navedenom, Ministarstvo je zainteresovanim korisnicima u skladu s odredbama Uredbe omogućilo uvid u liste i provjeru podataka, te dalo mogućnost ulaganja žalbe, kao i mogućnost odustajanja od finansijske pomoći. Po isteku roka za žalbu,

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 65/20

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 41/21

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 87/21, 89/21 isp i 90/21 isp

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 75/21

²² „Sl. novine FBiH“, br. 74/20 i 21/21

Ministarstvo je od Porezne uprave FBiH obezbijedilo ažurirani popis obrta i ostalih samostalnih djelatnosti, nakon čega je Vlada FBiH donijela Odluku o utvrđivanju liste korisnika finansijske pomoći obrtima i ostalim samostalnim djelatnostima u cilju ublažavanja negativnih posljedica pandemije Covid-19²³.

Kao mehanizam za dodjelu finansijske pomoći Uredbom su predviđeni koeficijenti za obračun, pri čemu se visina iznosa finansijske pomoći izračunava množenjem jedinične vrijednosti koeficijenta s kategorisanim koeficijentom (koeficijent 1 - za sve vlasnike obrta i ostalih samostalnih djelatnosti koji uplaćuju doprinose na propisanu osnovicu za obračun doprinosa za 2021. godinu u iznosu maksimalno do 500 KM; koeficijent 2 - za sve vlasnike obrta i ostalih samostalnih djelatnosti koji uplaćuju doprinose na propisanu osnovicu za obračun doprinosa za 2021. godinu u iznosu većem od 500 KM; koeficijent 1,5 – za sve zaposlenike obrta i ostalih samostalnih djelatnosti. S obzirom na raspoloživa sredstva za dodjelu finansijske pomoći (60.000.000 KM) i broj korisnika koji je zadovoljio uslove za dodjelu sredstava (24.766) utvrđena je jedinična vrijednost koeficijenta u iznosu od 859,88 KM.

Kako je Uredbom predviđeno da se sredstva mogu koristiti kao refundacija već isplaćenog dijela bruto plaća za zaposlene, odnosno dijela doprinosa koji se obračunavaju na propisanu osnovicu za obračun doprinosa za vlasnike za period od 1. 8. 2020. godine do 31. 7. 2021. godine, sredstva finansijske pomoći bila su dovoljna da se izvrši refundacija plaća za cca četiri mjeseca.

Prema raspoloživim podacima finansijsku pomoć u iznosu od preko 10.000 KM do maksimalnih 30.000 KM, koliko je Uredbom predviđeno, dobila su 422 korisnika kojim je ukupno dodijeljeno 6.593.864 KM. Najveći broj korisnika (24.344) dobio je finansijsku pomoć u rasponu od 429,94 do 10.000 KM, te im je dodijeljeno ukupno 53.405.472 KM.

Transfer sredstava na transakcijske račune korisnika finansijske pomoći izvršilo je Federalno ministarstvo finansija.

Ministarstvo je 26. 4. 2022. godine dostavilo Vladi FBiH konačan izvještaj o dodijeljenoj finansijskoj pomoći s analizom učinaka, a Vlada FBiH dužna je konačan izvještaj dostaviti Parlamentu FBiH najkasnije do 15. 5. 2022. godine.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 770.899 KM i odnose se na potraživanja od fizičkih lica (860 KM) i ostala potraživanja (770.039 KM).

Ostala potraživanja odnose se na potraživanja za bolovanje preko 42 dana od Zavoda za zdravstveno osiguranje iskazana u iznosu od 709 KM, sumnjiva i sporna potraživanja od 76.470 KM i ostala potraživanja od 692.860 KM.

Ostala potraživanja (692.860 KM) odnose se na potraživanja na ime raskinutih ugovora, s obavezom povrata sredstava doznačenih na osnovu realizacije programa po Uredbi o poticanju zapošljavanja²⁴ (u daljem tekstu: Uredba).

Realizacija sredstava na osnovu Uredbe izvršena je u periodu 2016–2018. godine, u okviru tekućeg transfera za finansiranje prvog zapošljavanja i samozapošljavanja. Naime, nakon izvršene kontrole i nadzora nad realizacijom Uredbe utvrđeno je da 79 korisnika nije ispunilo ugovorenu obavezu, te je utvrđena obaveza povrata sredstava u iznosu od 574.948 KM, što je Ministarstvo evidentiralo u ranijem periodu, a iznos od 117.912 KM evidentiran je 2021. godine na osnovu podataka pristiglih od Federalnog zavoda za zapošljavanje (u daljem tekstu: Zavod). Naime, Zavod obavijesti korisnike o raskidu ugovora, utvrdi obavezu uplate iznosa i dostavljanje dokaza o uplati Zavodu. Također, korisnika sredstava obavijesti da će se poduzeti mjere radi naplate, te isti akt dostavi nadležnoj službi za

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 104/21

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 95/15, 32/16 i 48/16

zapošljavanje i Ministarstvu. Napominjemo da su ugovore sa korisnicima sredstava potpisali Ministarstvo, Zavod i nadležna kantonalna služba za zapošljavanje (u daljem tekstu: Služba).

U postupku revizije utvrdili smo da nisu poduzimane adekvatne mjere za naplatu ovih potraživanja. Uredbom, u članu 12. propisano je da će Porezna uprava FBiH obavijestiti Zavod, koji će pokrenuti proceduru povrata iskorištenog iznosa subvencije, kako je to regulisano i zaključenim ugovorima. Također, Zaključkom od 23. 3. 2017. godine Vlada FBiH je utvrdila da će Zavod pokrenuti i provesti proceduru povrata iskorištenog iznosa subvencije, a Zaključkom iz 2019. godine zaduženi su Ministarstvo, Federalno ministarstvo finansija, Zavod, Porezna uprava FBiH i Federalna uprava za inspekcije poslove da nastave aktivnosti na realizaciji Uredbe, svako iz svoje nadležnosti. Prema članu 15. Uredbe povrat isplaćenih sredstava na ime subvencija garantovan je bjanko potpisom i ovjerenom mjenicom („bez protesta“) i potpisanim i ovjerenim nalogom za plaćanje, koje su poslodavci trebali dostaviti Službi prilikom zaključivanja ugovora o sufinsaniranju. Ministarstvo je u skladu sa članom 18. Uredbe nadležno za upravni nadzor nad primjenom Uredbe, dok su Porezna uprava FBiH i Federalna uprava za inspekcijske poslove nadležne za provođenje inspekcijskog nadzora.

Shodno navedenom, može se zaključiti da je pokretanje procedure povrata sredstava u nadležnosti Zavoda. Također, Ministarstvo se kod Zavoda informisalo o povratu sredstava po osnovu raskinutih ugovora i u skladu s odredbama Uredbe tražilo Izvještaj o realizaciji zapošljavanja i samozapošljavanja. Međutim, nisu prezentirani dokazi o poduzetim aktivnostima na naplati potraživanja i aktiviranju mjenica kojim je garantovan povrat sredstava, što nije u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- **potrebno je da Ministarstvo u saradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje i nadležnom kantonalnom službom za zapošljavanje poduzme aktivnosti na aktiviranju mjenica kojim je garantovan povrat sredstava.**

Na poziciji kratkoročnih razgraničenja, na osnovu instrukcije Federalnog ministarstva finansija, evidentirano je 371.034 KM po osnovu pravosnažnih sudskih presuda iz radnih odnosa.

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 25.751.932 KM (nabavne vrijednosti od 27.744.320 KM i ispravke vrijednosti od 1.992.388 KM).

U 2021. godini nabavna vrijednost stalnih sredstava povećana je za 13.991 KM. Iskazani izdaci odnose se na nabavku opreme za prenos podataka i glasa (5.686 KM), mašine, uređaji i alati (4.996 KM), kompjuterske opreme (2.310 KM) i namještaja (999 KM).

U okviru stalnih sredstava najznačajniji su **dugoročni plasmani** u iznosu od 25.648.465 KM, koji se odnose na iskazano stanje dugoročnog depozita za kreditne plasmane putem Razvojne banke FBiH (u daljem tekstu: Banka).

Po provedenom Javnom konkursu za odabir korisnika kredita Ministarstvo je 8. 9. 2020. godine s Razvojnom bankom FBiH zaključilo Ugovor o komisionim poslovima za realizaciju Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“, po kojem je u periodu od 2008. do 31. 12. 2021. godine ukupno uplaćeno 25.648.465 KM na depozitni račun otvoren kod Banke. Sredstva revolving komisione kreditne linije čine neutrošena sredstva po postojećim i budućim odlukama, te sredstva po osnovu dosad naplaćene glavnice i buduće naplaćene glavnice po ugovorima. Ugovorom je definisano da će se kreditna sredstva plasirati na revolving osnovi sa rokom povrata sredstava do 84 mjeseca, uključujući grace period do 24 mjeseca i godišnjom kamatnom stopom do 1%, a rok povrata svih finansijskih sredstava na JRT je do 2030. godine. Pored toga, članom 4. Ugovora, između ostalog, definisano je da Banka vrši obradu i procjenu rizika po kreditnim zahtjevima koje dostavi Ministarstvo, najkasnije u roku od 21 dan od dana kompletiranja dokumentacije, što podrazumjeva dostavljanje kompletne dokumentacije propisane Javnim konkurskom, uključujući eventualno i drugu dokumentaciju koja je

značajna za obradu kreditnog zahtjeva i ispravno popunjene obrasce koji su sastavni dio dokumentacije.

U skladu sa kategorijama i stopama rizika prihvaćenim u bankarskoj metodologiji Ministarstvo je odobravalo kreditna sredstva samo za one pravne subjekte koje je Razvojna banka FBiH prilikom procjene rizika svrstala u kategoriju A-dobra aktiva (rizik 2%) i kategoriju B-aktiva sa posebnom napomenom (rizik od 5 do 15%). U toku 2021. godine ministar je donio 27 odluka o dodjeli kredita (za svakog korisnika posebno), a Banka zaključila ugovore o dodjeli kredita. Utvrđen je rok povrata do sedam godina, sa gracie periodom do dvije godine (uključen u rok povrata sredstava) i kamatnom stopom od 0,9%. Banka vrši osiguranje kredita i u saradnji sa Ministarstvom vrši nadzor nad utroškom kreditnih sredstava.

S obzirom na to da su dva aplikanta odustala od kreditnog aranžmana, Banka je u 2021. godini zaključila 25 novih ugovora o kreditu po kojim je ukupno plasirano 5.369.921 KM. U toku godine korisnici kreditnih sredstava izvršili povrat u iznosu od 4.298.262 KM. Navedeni plasman i povrat sredstava Ministarstvo je iskazalo u okviru vanbilansne evidencije.

Na osnovu Izvještaja o implementaciji kreditnih linija Banke, raspoloživa sredstva za dalji plasman iznose 3.269.767 KM.

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 61.524.712 KM.

Kratkoročne tekuće obaveze iskazane su u iznosu od 60.656.196 KM i čine ih obaveze prema pravnim licima u iznosu od 60.282.619 KM, ostale kratkoročne obaveze od 372.718 KM i obaveze prema fizičkim licima od 800 KM.

Kratkoročne obaveze prema pravnim licima se najvećim dijelom odnose na obaveze po osnovu tekućih transfera na ime dodijeljene finansijske pomoći obrtima i ostalim samostalnim djelatnostima u FBiH u cilju ublažavanja negativnih posljedica pandemije Covid-19.

U okviru ostalih kratkoročnih obaveza, na osnovu instrukcije Federalnog ministarstva finansija, evidentiran je iznos od 371.035 KM, koji se odnosi pravosnažne sudske presude iz radnog odnosa za zaposlenike.

Obaveze prema zaposlenima iskazane su u iznosu od 98.325 KM, a odnose se na obaveze prema zaposlenima za decembar 2021. godine.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 770.190 KM i odnose se na evidentirana ostala potraživanja na ime raskinutih ugovora, s obavezom povrata sredstava doznačenih na osnovu realizacije programa po Uredbi o poticanju zapošljavanja (692.860 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (76.470 KM) i potraživanja od fizičkih lica (860 KM).

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Na vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od 22.682.973 KM i odnosi se na saldo plasiranih kredita putem Razvojne banke FBiH (22.232.973 KM) i uslovna potraživanja od preduzeća „ZDI Produkt“ d.o.o. Široki Brijeg – Podružnica Laktaši (450.000 KM).

Tokom godine krajnji korisnici kredita izvršili su otplate dugovanja u ukupnom iznosu od 4.298.262 KM, a plasirana sredstva po novim kreditima iznose 5.369.921 KM (detaljnije opisano pod tačkom 7.2.2 Izvještaja).

S korisnikom sredstava „ZDI Produkt“ d.o.o. Široki Brijeg – Podružnica Laktaši raskinut je Ugovor o namjenskom korištenju sredstava po Programu „Realizacija projekata održivosti povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske“ i pokrenut je proces povrata sredstava u Budžet FBiH. Također, putem Federalnog pravobranilaštva pokrenut je sudska postupak za povrat sredstava i u januaru 2021. godine donesena je prvostepena presuda u korist Ministarstva.

9. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo je donijelo Plan javnih nabavki 15. 3. 2021. godine, Odluku o izmjeni Plana 12. 5. 2021. godine i Odluku o izmjeni Plana 16. 12. 2021. godine. Planom su predviđene nabavke roba i usluga procijenjene vrijednosti od 98.858 KM²⁵, i to putem sedam konkurenčkih zahtjeva za dostavu ponuda (74.950 KM) i 12 direktnih sporazuma (23.908 KM).

Prema dostavljenom pregledu provedenih postupaka javnih nabavki i zaključenih ugovora u 2021. godini, Ministarstvo je provelo 19 postupaka javnih nabavki u ukupnoj vrijednosti 65.026 KM.

Izvršili smo uvid u procedure nabavke putem tri konkurenčka zahtjeva za dostavu ponuda, ukupne vrijednosti od 51.120 KM, a direktni sporazumi su testirani revizijom troškova ukupne vrijednosti od 9.282 KM. **Uvidom u dokumentaciju nisu utvrđene nepravilnosti prilikom provođenja javnih nabavki.**

10. OSTALI NALAZI

10.1 Rasподjela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću za 2020. godinu i nadzor nad utroškom

Zakonom o igrama na sreću²⁶ i Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću²⁷ (u dalnjem tekstu: Uredba) utvrđeno je da se uplaćena sredstva od priređivača igara na sreću vode na posebnom transakcijskom (namjenskom) računu Trezora FBiH. U skladu s Uredbom, sredstva se usmjeravaju na finansiranje programa i projekata koje predlažu nadležna ministarstva, prema utvrđenim udjelima za raspodjelu prikupljenih sredstava (Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta 5%), a nadležno ministarstvo vrši raspodjelu sredstava, izvještava o utrošku i vrši nadzor nad utroškom sredstava. Federalno ministarstvo finansija je početkom 2020. godine dostavilo nadležnim ministarstvima informaciju da je na posebnim transakcijskim računima za prikupljanje prihoda po osnovu naknada za privređivanje igara na sreću u 2020. godini prikupljeno 3.288.614 KM, a od čega je Ministarstvu pripalo 164.431 KM. Ova sredstva se prikupljaju na posebnom namjenskom računu i evidentiraju se u Glavnoj knjizi kao izvršenje budžeta Federalnog ministarstva finansija.

Za raspodjelu ovih sredstava, Ministarstvo je raspisalo je Javni poziv i donijelo Smjernice za uključivanje u projekt. Prema izvještaju Komisije za ocjenu i izbor korisnika, od 57 pristiglih prijava, nakon ocjene Komisije, sredstva su raspodijeljena na 28 korisnika. Sve prijave su iz oblasti promovisanja tehničke kulture.

Odluku o utvrđivanju liste korisnika i raspodjeli dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknade od priređivanja igara na sreću donijela je Vlada FBiH 19. 8. 2021. godine u iznosu od 164.228 KM za finansiranje „Programa i projekata iz oblasti promovisanja tehničke kulture“.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, utvrdili smo da se posebni kriteriji iz oblasti tehničke kulture nisu mijenjali u odnosu na prethodni period („dostupnost projektnih aktivnosti najširim skupinama društva, ranjivim skupinama i podržavanju ravnopravnosti spolova“ i „uticaj projekta u edukativnom smislu na djecu i mlade“), te da su navedena dva (od ukupno sedam) kriterija ocijenjeni na osnovu subjektivne procjene članova komisije, na osnovu opisa projekta i programa iz prijave korisnika, bez relevantne dokumentacije koja potvrđuje ispunjenost kriterija. Utvrđeno je da se po posebnim kriterijima projekti boduju sa maksimalno 40 bodova, a po navedenim kriterijima projekti su bodovani sa po pet bodova. Shodno navedenom, **dodijeljeni bodovi prema navedenim kriterijima nisu imali uticaja na konačan izbor korisnika. Međutim, skrećemo pažnju na to da ovi kriteriji nisu mjerljivi i ne mogu se objektivno ocijeniti, što može dovesti do netransparentne raspodjele sredstava.**

²⁵ Svi iznosi su navedeni sa PDV-om

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 48/15 i 60/15

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 89/15 i 11/17

Slijedom navedenog možemo zaključiti da je raspodjela sredstava od igara na sreću u iznosu od 164.228 KM za finansiranje „Programa i projekata iz oblasti promovisanja tehničke kulture“ izvršena na osnovu posebnih kriterija koji nisu mjerljivi i za koje nije utvrđena dokumentacija, kojom bi se potvrdila njihova ispunjenost.

Preporuka:

- *propisati mjerljive posebne kriterije za vrednovanje projekata finansiranih iz prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću i definisati dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, u svrhu objektivnog bodovanja.*

11. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je 25. 5. 2022. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Dat je komentar i priložena relevantna dokumentacija na preporuku koja se odnosi na informacione sisteme Ministarstva. Naime, dostavljen je Zapisnik o primopredaji posebnog izbora podataka za koji se vrši ustupanje prava na korištenje, koji je potpisana s Finansijsko-informatičkom agencijom nakon izvršene konačne revizije, što je prihvaćeno i inkorporirano u Izvještaj.

Koordinatorica rada u Sektoru
za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH

Tim
za reviziju

Kimeta Bihorac

Anisa Prasko – vođa tima

Adija Babić – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu						
Naziv institucije: Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I PRIHODI (od 1 do 16)		252.178	264.392	252.178		
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	0	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0		0	0	0	
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0	
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0	
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0	
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0	
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0	
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)		252.178	264.392	252.178	0	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	252.178	264.392	252.178	0	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	0	0	0	0	0	
Ostali prihodi od imovine	0	252.178	264.392	252.178		
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0	
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0	
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0	
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0	
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	0	0	0	0	0	
Administrativne takse	0	0	0	0	0	
Sudske takse	0	0	0	0	0	
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	0	
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	0	0	0	
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	0	0	0	0	0	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	0	0	0	0	0	
Neplanirane uplate – prihodi	0	0	0	0	0	
Novčane kazne	0	0	0	0	0	
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0	
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0	
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	0	
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0	
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0	
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0	
16. Donacije	0	0	0	0	0	
II RASHODI (od 1 do 7)	10.385.368	64.264.425	1.548.458	53.879.057	618,80	
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.091.095	1.027.131	1.012.314	-63.964	94,14	
Bruto plaće i naknade plaća	948.817	896.622	869.067	-52.195	94,50	

	Naknade troškova zaposlenih	142.278	130.509	143.247	-11.769	91,73
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	99.625	94.449	91.435	-5.176	94,80
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	567.398	399.569	441.179	-167.829	70,42
	Putni troškovi	17.350	2.616	2.075	-14.734	15,08
	Izdaci za energiju	0	0	0	0	0
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	33.600	22.583	23.155	-11.017	67,21
	Nabavka materijala i sitnog inventara	22.708	13.372	20.829	-9.336	58,89
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	17.500	10.476	9.052	-7.024	59,86
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	0	0	0	0
	Izdaci za tekuće održavanje	24.400	7.364	7.649	-17.036	30,18
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	311.740	288.341	325.999	-23.399	92,49
	Ugovorene i druge posebne usluge	140.100	54.817	52.420	-85.283	39,13
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	8.627.250	62.743.276	3.530	54.116.026	727.27
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Tekući transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	150.000	129.753	0	-20.247	86,50
	Subvencije javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	8.400.000	62.606.240	0	54.206.240	745,31
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	77.250	7.283	3.530	-69.967	9,43
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća budžetska rezerva	0	0	0	0	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-10.385.368	-64.012.247	-1.284.066	-53.626.879	616,37
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	15.000	13.991	14.976	-1.00	93,27
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0
	Nabavka građevina	0	0	0	0	0
	Nabavka opreme	10.000	13.991	14.976	3.991	139,91
	Nabavka ostalih stalnih sredstava		0	0	0	0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	5.000	0		-5.000	0
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	0
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	15.000	13.991	14.976	-1.009	93,27
	A. NETO POZAJMLIJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-10.400.368	-64.026.238	-1.299.042	-53.625.870	615,62
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0

Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
2. Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1. Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2. Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
Vanjske otplate	0	0	0	0	0
Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
Otkup duga	0	0	0	0	0
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0	0	0
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-10.400.368	-64.026.238	-1.299.042	-53.625.870	615,62

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu odobrilo 28. 2. 2022. godine.

**Ministar
Amir Zukić**

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine

Naziv institucije: Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta

Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	61.524.712	1.218.490	5049
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	25	117	21
2. Vrijednosni papiri	0	0	0
3. Kratkoročna potraživanja	770.899	657.522	117
4. Kratkoročni plasmani	0	0	0
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	60.382.753	189.297	31898
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8. Kratkoročna razgraničenja	371.035	371.554	100
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	25.751.932	25.786.737	100
9. Stalna sredstva	2.095.855	2.087.239	100
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	1.992.388	1.948.967	102
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	103.467	138.272	75
12. Dugoročni plasmani	25.648.465	25.648.465	100
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	25.648.465	25.648.465	100
15. Vrijednosni papiri	0	0	0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (A+B)	87.276.644	27.005.227	323
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	61.524.712	1.218.489	5049
19. Kratkoročne tekuće obaveze	60.656.196	454.218	13354
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22. Obaveze prema zaposlenicima	98.326	92.512	106
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
24. Kratkoročna razgraničenja	770.190	671.759	115
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	0
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	25.751.932	25.786.738	100
28. Izvori stalnih sredstava	103.467	138.273	75
29. Ostali izvori sredstava	25.648.465	25.648.465	100
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	0
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	87.276.644	27.005.227	323

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“, u skladu s propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine odobrilo 18. 2. 2022. godine.

Ministar
Amir Zukić